



## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับควมมีวินัยในตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประวัติความเป็นมาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยนำมาเรียบเรียงไว้เป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้

#### ตอนที่ 1 วินัยในตนเอง

- 1.1 ความหมายของวินัยในตนเอง
- 1.2 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง
- 1.3 ทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับพัฒนาการของวินัยในตนเอง
- 1.4 คุณค่าและประโยชน์ของวินัยในตนเอง

#### ตอนที่ 2 ประวัติความเป็นมาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

#### ตอนที่ 3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

- 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง
- 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

#### ตอนที่ 1 วินัยในตนเอง

##### 1.1 ความหมายของวินัยในตนเอง

ก่อนที่จะกล่าวถึงความหมายของวินัยในตนเอง ผู้วิจัยขอกล่าวถึงความหมายของ "วินัย" เป็นพื้นฐานเสียก่อน กล่าวคือ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ หรือความมีระเบียบ<sup>1</sup>

พระราชวรมณี ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ข้อบัญญัติที่วางไว้เป็นหลักกำกับความประพฤติให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอกัน<sup>2</sup>

สุชา และ สุรางค์ จันทน์เอม ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง การรู้จักปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดกฎเกณฑ์ ซึ่งกลุ่มใดตกลงกันตั้งขึ้นสำหรับสมาชิกปฏิบัติเพื่อช่วยให้สังคมนั้น ๆ อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่นมีความสุขและความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกอบรมให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง<sup>3</sup>

สุโท เจริญสุข ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุม อันก่อให้เกิดผลดี และความก้าวหน้าทั้งมวล พฤติกรรมอันอยู่ในการควบคุมนี้ รวมทั้งการควบคุมตัวเองด้วย<sup>4</sup>

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้บุคคลประพฤติปฏิบัติ ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสงบสุข ความสำเร็จซึ่ง ชม ภูมิภาค<sup>5</sup> ให้ความเห็น

<sup>1</sup>ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2525), หน้า 881.

<sup>2</sup>พระราชวรมณี, พจนานุกรมพุทธศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2520), หน้า 40.

<sup>3</sup>สุชา และ สุรางค์ จันทน์เอม, หลักการศึกษ จิตวิทยา หลักการสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แพรววิทยา, 2517), หน้า 190.

<sup>4</sup>สุโท เจริญสุข, บทศึกษจิตวิทยาเพื่อการศึกษ การแนะแนว, สุขภาพจิตในโรงเรียน หน้า 107.

<sup>5</sup>ชม ภูมิภาค, "ความมีวินัย" ใน ชุดการศึกษาเพื่อคุณธรรม สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทยการพิมพ์, 2525), หน้า 14.

ว่า เป็นการปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์นั้นมิใช่เพราะกลัวถูกลงโทษหรือถูก  
 คำขู่เตือน แต่สิ่งที่จะบังคับให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบนั้น ก็คือจิตใจของ  
 ตนเองเป็นเครื่องเตือนใจ ไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าหรือลับหลัง การปฏิบัติเช่นนี้ คือ  
 การมีวินัยในตนเอง เช่นเดียวกับที่ สุโท เจริญสุข<sup>6</sup> กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมที่อยู่  
 ในการควบคุมนี้ รวมถึงการควบคุมตัวเองด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา และ  
 สุรางค์ จันทน์เอม<sup>7</sup> ที่ว่า การรู้จักปฏิบัติตามระเบียบข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่กลุ่ม  
 ได้ตกลงกันขึ้นเพื่อให้สังคมนั้น ๆ อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่น มีความสุขโดยอาศัยการฝึก  
 อบรมให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง จึงกล่าวได้ว่า การที่จะอบรมสั่งสอนหรือฝึก  
 ให้เด็กมีวินัยได้นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ การมีวินัยในตนเอง หรือ  
 การควบคุมตนเอง

ในเรื่องของวินัยในตนเองนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของวินัยในตนเอง  
 ไว้หลายท่าน เช่น

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good) กล่าวว่า วินัยในตนเอง  
 หมายถึงลักษณะที่บุคคลควบคุมความประพฤติ หรือการปฏิบัติตนเองได้ โดยมีใช้เพราะ  
 อำนาจควบคุมจากภายนอก<sup>8</sup>

วินเซนต์ (Vincent) ได้กล่าวถึงความหมายของวินัยในตนเองว่า  
 หมายถึงการที่บุคคลไม่กระทำการใด ๆ อันจะเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเอง  
 ในอนาคต หรือการไม่เข้ายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และสิทธิของบุคคลอื่น รวมทั้ง  
 หมายถึงการที่บุคคลกระทำสิ่งที่ตนไม่อยากจะทำ แต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการ

<sup>6</sup> สุโท เจริญสุข, บทศึกษาจิตวิทยาเพื่อการศึกษา การแนะแนว และ  
 สุขภาพจิตในโรงเรียน, หน้า 107.

<sup>7</sup> สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาการศึกษา  
 (พระนคร.โรงพิมพ์วังวัลสนิพนธ์, 2515), หน้า 190.

<sup>8</sup> Carter Victor Good, Dictionary of Education 3rd  
 (New York : Mc.Grow-Hill Book cc., 1973), p. 525.

และสิทธิของบุคคลอื่นได้รับการตอบสนอง หรือกระทำสิ่งอันเป็นผลให้ผู้นั้นประสบผลสำเร็จในอนาคต<sup>9</sup>

สุชา และ สุรางค์ จันทน์เอม ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง คือกระบวนการ หรือวิธีการควบคุมพฤติกรรมตนเอง โดยคนเป็นผู้แนะนำตนเอง ให้ประพฤติไปตามแนวทางที่เลือกดีกว่า<sup>10</sup>

ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สนิทपाल ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า หมายถึง ข้อกำหนดหรือข้อตกลงที่ตนเองได้กำหนดวางระเบียบตัวเองเอาไว้ โดยไม่ต้องให้คนอื่นสั่งสอน<sup>11</sup>

ดวงเดือน พันธุมนาวิน ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะให้รางวัลตนเองเมื่อตนทำดี และลงโทษตนเองเมื่อทำชั่ว ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการควบคุม หรือความสามารถที่จะยับยั้ง เป็นตัวของตัวเอง<sup>12</sup>

กาญจนา หาสิตะพันธุ์ ได้อ้างถึง มาล์ม (Malm) ที่กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองตามความหมายที่แท้จริง หมายถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือ

<sup>9</sup>Elizabeth Lee Vincent, Human Psychological Development. (New York : The Ronald Press Company, 1961), p.p. 42-43.

<sup>10</sup>สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 154.

<sup>11</sup>ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สนิทपाल, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 92.

<sup>12</sup>ดวงเดือน พันธุมนาวิน, จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน (กรุงเทพมหานคร.สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523), หน้า 2.

1. สุขภาพ เชื่อในประโยชน์ของการออกกำลังกายกลางแจ้ง การนอน และพักผ่อนอย่างเพียงพอ รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ ไม่รับประทานของหวานมากเกินไป พยายามที่จะรับประทานน้อยกว่าความต้องการของร่างกาย ไม่ดื่มสุรา หรือถ้ามีความจำเป็นจริง ๆ ก็ดื่มเพียงเล็กน้อย และสามารถดำรงชีวิตตามความเชื่อนี้ได้โดยไม่ต้องใช้ความพยายามนัก
2. การทำงาน เชื่อในการเป็นคนที่ดี เมื่อรับภาระทำงานขึ้นใคร่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ มีสมาธิในการทำงาน
3. การใช้จ่ายเงิน ตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ โดยนึกถึงประโยชน์ในอนาคตควบคู่ไปกับความสุขในปัจจุบันด้วย นึกถึงเงินในฐานะเป็นเครื่องช่วยทำให้เกิดความสุข ไม่ใช่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดในตัวเอง
4. สิทธิของผู้อื่น ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างที่ต้องการให้ผู้อื่นกระทำต่อตน และนึกถึงสิทธิของผู้อื่นเสมอเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ต้องการเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น
5. รูปร่าง มีความสุขในการรักษาความสะอาด รู้จักแต่งกายให้งดงามและประณีต ให้ความสำคัญเหมาะสมของเสื้อผ้าอาภรณ์กับตัว และกับกาลเทศะ
6. ของส่วนตัว จัดเป็นระเบียบ ประณีต และมีความระมัดระวังในการรักษาของของตน<sup>13</sup>

พรพิมล เห่งศรีทอง ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองได้ทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม ผู้มีวินัยในตนเองจะเป็นบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ สนใจเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎของสังคม<sup>14</sup>

<sup>13</sup>กาญจนา ทาสิตะพันธ์ุ, "Self-Discipline การควบคุมตนเอง" ชุมชนวิชาการ หน้า 198.

<sup>14</sup>พรพิมล เห่งศรีทอง, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์" หน้า 13.

ภัทธา นิกมานนท์ ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ว่า หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความพยายามในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนเองคาดหวังไว้<sup>15</sup>

บัณฑิตา ตักดิ์อุคม ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองทั้งทางอารมณ์และพฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่นหรือสิ่งเร้าอื่นจากภายใน เช่น อุปสรรคหรือความปรารถนาก็ตาม ก็ยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมที่ตนตั้งใจไว้ รวมไปถึงการรู้จักกาลเทศะ การไม่กระทำการใด ๆ อันก่อให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเองและผู้อื่น สนใจเอาใจใส่ตนสังคม ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม<sup>16</sup>

วิวัฒน์ อัสวานิชย์ ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ว่า คือ ความสามารถที่บุคคลรู้จักอยู่ตลอดเวลา ในการแสดงพฤติกรรมทางด้านความเป็นผู้นำ ความรู้ที่รับผิดชอบความอดทน ไม่กังวลใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ความเห็นใจ ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล มีความตั้งใจ ความรู้สึกผิดชอบ และความเชื่ออำนาจภายในตนเอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตนต้องการแต่ไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคม รวมไปถึงการปฏิบัติตามระเบียบที่สังคมวางไว้<sup>17</sup>

ชวลี นาคทัต ให้นิยามของความมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรม และมีความรับผิดชอบโดยเกิด

<sup>15</sup>ภัทธา นิกมานนท์, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติการถือศีลกับความรู้สึกผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน," หน้า 7.

<sup>16</sup>บัณฑิตา ตักดิ์อุคม, "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็กกับความมีวินัยในตนเอง ตามการรับรู้ของนักเรียน," หน้า 11.

<sup>17</sup>วิวัฒน์ อัสวานิชย์, "ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย" (ปริชญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523), หน้า 6.

จากการสำนึกตัวขึ้นมาเอง ไม่เฉพาะแต่จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขข้อบังคับจากภายนอกเท่านั้น และบุคคลนั้นจะต้องการกระทำของตน แม้จะมีอุปสรรคที่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น<sup>18</sup>

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง ให้ความหมายของวินัยในตนเองไว้ว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรม โดยเกิดจากการสำนึกตัวขึ้นมาเอง ไม่เฉพาะเกิดจากข้อบังคับภายนอกเท่านั้น แม้จะมีอุปสรรคที่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น<sup>19</sup>

ดวงใจ เนตรโรจน์ ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคม และไม่ขัดกับสิทธิของผู้อื่น<sup>20</sup>

<sup>18</sup>ชวลี นาคทัต, "อิทธิพลของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศีลธรรม," (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524), หน้า 12.

<sup>19</sup>ลัดดาวรรณ ณ ระนอง, "การทดลองใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง," (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525), หน้า 5.

<sup>20</sup>ดวงใจ เนตรโรจน์, "การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3," (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527), หน้า 9.

จากคำนิยามเหล่านี้พอจะสรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ หรือพฤติกรรมของตนเอง

ให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของสังคม แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่น หรือสิ่งเร้าจากภายในตนเอง เป็นอุปสรรค ก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังไว้

### 1.2 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

ในเรื่องของคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองนั้น ได้มีผู้สรุปไว้หลายท่าน เช่น สุโท เจริญสุข กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง โดยสรุปรวมกว้าง ๆ ไว้ 6 ข้อ คือ<sup>21</sup>

- 1) เป็นผู้ที่สามารถคิดดี กระทำออกมาดี ประณีตเรียบร้อย
- 2) ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ รู้จักสิทธิหน้าที่ของตน
- 3) มีความจริงใจ สัตย์ซื่อ ในการพูดการทำ
- 4) มีความรักและเมตตากรุณาต่อกัน
- 5) มีความรับผิดชอบสูงส่ง ไม่ปล่อยปละละเลยในกิจการของตน
- 6) มีความเคารพเชื่อฟังในเหตุผล ไม่เอา رأตเอาเปรียบคนอื่น

เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์<sup>22</sup> ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของวินัยในตนเองที่สำคัญเร่งด่วนที่ควรปลูกฝังให้แก่คนไทยในชาติ ได้แก่

- 1) ความสะอาด
- 2) ความขยันอดทน
- 3) การประหยัดและออม
- 4) ความนิยมไทย

<sup>21</sup> สุโท เจริญสุข, บทศึกษาดิจิตวิทยาเพื่อการศึกษา การแนะแนว สุขภาพจิตในโรงเรียน, หน้า 110.

<sup>22</sup> เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์, "วินัยคือปัจจัยสร้างชาติ" วารสารวัฒนธรรมไทย หน้า 72-73.



กรุณา กิจชยัน ได้สรุปเกี่ยวกับความมีวินัยแห่งตนไว้ว่า บุคคลที่มีวินัยแห่งตนจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังนี้<sup>23</sup>

- 1) มีความรับผิดชอบ
- 2) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3) มีความรู้สึกผิดชอบ
- 4) ไม่กังวลใจ
- 5) มีความตั้งใจจริง ใจคอมั่นคง
- 6) มีลักษณะความเป็นผู้นำ
- 7) มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
- 8) กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
- 9) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
- 10) มีความอดทน

วิวาหวัน มุลสถาน สรุปว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีลักษณะและพฤติกรรมดังต่อไปนี้<sup>24</sup>

- 1) มีความรับผิดชอบ
- 2) เชื่อมั่นในตนเอง
- 3) มีความรู้สึกผิดชอบ
- 4) ไม่กังวลใจ
- 5) มีความตั้งใจจริง
- 6) มีลักษณะความเป็นผู้นำ

<sup>23</sup> กรุณา กิจชยัน, "ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี" หน้า 21.

<sup>24</sup> วิวาหวัน มุลสถาน, "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง", (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523), หน้า 33.

- 7) มีความซื่อสัตย์ จริงใจ
- 8) มีเหตุผล
- 9) กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
- 10) เคารพในสิทธิของผู้อื่น
- 11) ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
- 12) มีความอดทน
- 13) มีความเชื่ออำนาจภายในคน
- 14) มีลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation)

วิวัฒน์ อัสวาณิช<sup>25</sup> ได้สรุปว่า บุคคลที่มีความมีวินัยในตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกทางด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1) ความเป็นผู้นำ
- 2) ความรับผิดชอบ
- 3) ความอดทน
- 4) ความไม่กังวล
- 5) ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 6) ความเห็นใจ ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
- 7) ความตั้งใจ
- 8) ความรู้สึกรับผิดชอบ
- 9) ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง ได้สรุปไว้ว่า พฤติกรรมของความวินัยในตนเอง มีทั้งหมด 11 กลุ่ม ดังนี้<sup>26</sup>

<sup>25</sup>วิวัฒน์ อัสวาณิช, "ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเอง กับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย", หน้า 3.

<sup>26</sup>ลัดดาวรรณ ณ ระนอง, "การทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง", หน้า 6.

- 1) ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง
- 2) ีความเป็นผู้นำ
- 3) ความรับผิดชอบ
- 4) ตรงต่อเวลา
- 5) เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น
- 6) ความซื่อสัตย์ สุจริต
- 7) รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
- 8) รู้จักเสียสละ
- 9) มีความอดทน
- 10) ความตั้งใจเพียรพยายาม
- 11) ยอมรับผลการกระทำของตน

สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน ได้สรุปไว้ว่า ลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย<sup>27</sup>

- 1) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 2) มีความรับผิดชอบ
- 3) เคารพในสิทธิของผู้อื่น
- 4) มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม
- 5) มีลักษณะมุ่งอนาคต
- 6) ีความเป็นผู้นำ
- 7) มีความตรงต่อเวลา
- 8) มีความเชื่อมั่นในตนเอง

<sup>27</sup>สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน, "ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ" (ปริญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526), หน้า 6-7.

- 9) มีความอดทนขยันหมั่นเพียร
- 10) รู้จักเสียสละ และมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 11) ยอมรับการกระทำของตน

ดวงใจ เนตรโรจน์ ได้สรุปไว้ว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเอง ควรประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญดังนี้<sup>28</sup>

- 1) ความรู้สึกรับผิดชอบ
- 2) ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3) ความตั้งใจ
- 4) ความอดทน
- 5) ความเป็นผู้นำ
- 6) ความซื่อสัตย์

### 1.3 ทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับพัฒนาการของวินัยในตนเอง

ลักษณะ "วินัยในตนเอง" มีความสำคัญต่อการแสดงออกทางจริยธรรม และคุณธรรมของบุคคลมาก และอาจจะสำคัญมากกว่าลักษณะทางความรู้ที่ชัด และความสามารถกระทำดีกระทำชั่วด้วย ฉะนั้น การให้ความสนใจเกี่ยวกับกำเนิด และการเจริญเติบโตของจิตลักษณะการมีวินัยแห่งตน จึงเป็นสิ่งจำเป็นในเรื่องนี้ นักจิตวิทยาพัฒนาการได้ให้ความสนใจมานานแล้ว และมีความเห็นว่า ความมีวินัยแห่งตน หรือความสามารถควบคุมตนเองอย่างถูกต้อง เป็นหลักของพัฒนาการทางจิตของบุคคล นั่นคือ ความมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิต<sup>29</sup>

<sup>28</sup>ดวงใจ เนตรโรจน์, "การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3", หน้า 12.

<sup>29</sup>เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

วินัย เป็นคุณลักษณะของการจัดระบบภายในตนเอง หรือการควบคุมภายในตนเอง (Internal Control) ซึ่งแต่ละบุคคลจะพัฒนาไปตามการรับรู้ของตน โดยบางครั้งก็ไม่ขึ้นอยู่กับบุคคลอื่น ในการกำหนดว่าเด็กจะเป็นอย่างไรต่อไปนั้น การควบคุมภายในตนเองสำคัญกว่าความต้องการ การมองเห็น และการยอมรับของบุคคลอื่นต่อการแสดงออกของเด็ก<sup>30</sup>

แบบของวินัยที่ได้ผลและมั่นคง ซึ่งเราต้องการให้เกิดในตัวบุคคล คือ วินัยในตนเองที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในตน และภายนอกตน การควบคุมในตน เช่น การดูแลที่สม่ำเสมอ แต่การบังคับและการลงโทษ ซึ่งเป็นารควบคุมภายนอกจะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้เพียงเล็กน้อย<sup>31</sup>

การพัฒนาความรู้สึกผิดชอบซึ่งเป็นทางให้บุคคลเกิดอาการควบคุมเอง จากภายใน (Internal Control) หรือเกิดวินัยในตนเองเป็นขบวนการที่ค่อยเป็นค่อยไป ต้องอาศัยการแนะนำอบรมสั่งสอนจากผู้อื่นตั้งแต่เยาว์วัย ดังที่ โครว์ และ โครว์ (Crow and Crow)<sup>32</sup> กล่าวว่า เด็กจะพัฒนาการบังคับตนเองได้โดยได้รับการแนะนำอย่างดีในวัยเด็ก ให้เขาเข้าใจบทบาททางสังคม และจากการดูแลและเลียนแบบอย่างปฏิบัติกัน จะทำให้เด็กสามารถตระหนักถึงความจำเป็นในการทำตามสังคม เด็กจะได้รับความรู้เหล่านี้มิใช่เฉพาะจากผู้ใหญ่เท่านั้น แต่ได้รับจากเพื่อนของเขาด้วย

<sup>30</sup> Thomas L. Hopkins. "How Children Develop Discipline", Journal of the Association for Childhood Education International. 31(6), February, 1955, p.p.260-263.

<sup>31</sup> David P. Ausubel. Ego Development and the Personality. New York, Grune + Stratton, Inc., 1965, p.p. 189-190.

<sup>32</sup> Lester D. Crow and Alice Crow. Child Development and Adjustment. New York, the Mcmilland Company, 1962, p. 405.



องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของบุคคลอย่างหนึ่งก็คือบิดา มารดา และสังคมที่ตนอยู่ รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดู และวัฒนธรรมในสังคม<sup>33</sup> ส่วนดอลีย์ (Doyle)<sup>34</sup> อ้างว่า ความเป็นพลเมืองดีเป็นวิถีทางของชีวิตซึ่งเริ่มต้นมาที่บ้าน และจะพัฒนาอย่างดีที่สุดในระยะเริ่มแรกของชีวิต บิดามารดาที่มีวินัยในตนเองจะเป็นผู้ที่ให้ตัวอย่างแก่เด็กทั้งโดยการกระทำ การพูด และความรู้สึก ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการเกิดวินัยในตนเอง

จากการสังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่พบว่าความใส่ใจซึ่งกันและกันระหว่างพ่อแม่กับลูก การให้ความรักของพ่อแม่ เป็นการฝึกวินัยที่ได้ผล และทำให้เด็กมีการควบคุมจากภายในอย่างแท้จริง จะต้องใช้การฝึกวินัยโดยอาศัยความรัก จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านความรู้สึกผิดชอบสูง<sup>35</sup> และจากผลการวิจัยของมูสเสน (Mussen)<sup>36</sup> พบว่า การฝึกวินัยให้แก่เด็กโดยการใช้เหตุผล และให้ความรักเป็นวิธีการฝึกวินัยที่ได้ผลดีที่สุด และช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสมองของเด็ก เพราะช่วยให้เด็กเข้าใจเหตุผล หรือ มาตรฐานสังคมที่พ่อแม่ต้องการ การฝึกวินัยด้วย

<sup>33</sup> John F. Ohlcs, The Teacher and School Discipline.

Meluchen, The scarecrow Press, 1970. P. 76

<sup>34</sup> Marion Wade Doye, "Citizinship Behins in the Home"  
Journal of the Association for childhood Education International,  
37(8):361, April, 1961

<sup>35</sup> P.E. Secard and, Social Psychology. New York, Mc  
Mc Graw-Hill Book Company, 1964. P.P. 557-559

<sup>36</sup> Paul H. Mussen and others. Child Development and  
Personality. 3rd ed, New York, Harper and Row, 1969, P.P. 335-341

วิธีนี้จะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูง และเลียวนาร์ด (Leonard)<sup>37</sup> ให้ข้อคิดว่า พ่อแม่ ครู และผู้ใหญ่อื่น ๆ อาจจะเป็นผู้ที่ไ้โทษเรียนที่เด็กเกิดในการพัฒนาการ ทั้งกับตนเอง และในขณะเดียวกันก็อาจจะขัดขวางพัฒนานั้น ถ้าหากบุคคลเหล่านั้น ไม่ได้สร้างบรรยากาศของความรัก และช่วยเหลือเด็ก หรือมีการคาดหวังเอาแก่เด็กมากเกินไป ผิดวินัยเข้มงวดเกินไป จนขาดความเข้าใจต่อความรู้สึกของเด็กซึ่งจะกลายกลายเป็นการสร้างปัญหาให้แก่เด็ก และทฤษฎีที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวินัยในตนเองมี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีเมาเรอร์ (Mowere) ว่าด้วยจุดกำเนิดของการควบคุมตน และทฤษฎีของ เพค และ ฮาวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) ว่าด้วยพัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรม ซึ่งยึดการควบคุมของ อีโก้ และซูเปอร์อีโก้ เป็นหลัก

#### ทฤษฎีการเกิดวินัยแห่งตน<sup>38</sup>

การเกิดวินัยแห่งตนในบุคคลแต่ละคนนั้น นักทฤษฎีจิตวิทยา เชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา จุดเริ่มต้น คือ ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับมารดา หรือผู้เลี้ยงดู อันจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น เมาเรอร์ ได้อธิบายว่า ทารกและเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน โดยที่การเรียนรู้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้น การเรียนรู้ของทารกและเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับ และขั้นตอนดังต่อไปนี้ จุดเริ่มต้นอยู่ที่การที่ทารกได้รับการบำบัด ความต้องการ เช่น หิวก็ให้กินนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ ยุ่งก้ก็ให้มีผ้ามาปิดให้ เมื่อทารกได้รับการบำบัด ความต้องการก็จะรู้สึกสบายใจและมีความสุข ความรู้สึกนี้ของทารกจะรุนแรงมาก และติดตรึงอยู่ในสำนึกของทารกไปจนเติบโตขึ้น ขั้นตอนต่อมาคือ ในขณะที่ทารกได้รับ

<sup>37</sup>Charles W. Leonard. Why Children Misbehave. Science Research Associates, Inc., 1952, p.26.

<sup>38</sup>ดวงเดือน พันธุมนาวิน, จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน, หน้า 7-8.

การบำบัดความต้องการจนรู้สึกพอใจและมีความสุขนั้น สิ่งที่เกิดควบคู่กับเหตุการณ์นี้ อยู่เสมอทุกครั้ง คือ การปรากฏตัวของมารดา หรือผู้เลี้ยงดู ในขณะที่มาปรนนิบัติ เด็ก เมื่อการบำบัดความต้องการกับมารดาควบคู่กันเสมอในการรับรู้ของเด็ก ขั้นต่อมาคือความสุขความพอใจของเด็กที่เกิดจากได้รับการบำบัดความต้องการต่าง ๆ จะถ่ายทอดมายังมารดา ทำให้การปรากฏตัวของมารดาก่อให้เกิดความสุขความพอใจของเด็กที่เกิดจากการได้รับการบำบัดความต้องการต่าง ๆ จะถ่ายทอดมายังมารดา ทำให้การปรากฏตัวของมารดาก่อให้เกิดความสุขความพอใจแก่เด็กได้ เมทาเรอร์ เชื่อว่าการรักและพอใจมารดานั้นจะต้องเกิดด้วยการเรียนรู้เช่นนี้ โดยที่ความสุขความพอใจที่ได้รับการบำบัดต้องมาก่อน ถ้าไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นในเด็ก เช่น เมื่อหิวไม่ได้กิน หรือเมื่อกินไม่หิวเด็กจะไม่เกิดความสุข เด็กก็จะมีรากฐานในการที่จะเรียนรู้ที่จะรักและพอใจมารดาของตน เมื่อการเรียนรู้ขั้นแรกเกิดขึ้นแล้วก็จะ เป็นรากฐานของการเรียนรู้ขั้นที่สองต่อไป กล่าวคือ มารดายอมมาควบคู่กับคำอบรม สั่งสอนเด็กหรือมารดาพูด หรือการกระทำต่าง ๆ อยู่เสมอในภายหลัง การเลียนแบบ มารดาทางคำพูด การกระทำหรือการทำตามที่มารดาสั่งสอนจะทำให้เด็กเกิดความสุข ความพอใจได้เอง ความสุขความพอใจที่เกิดขึ้นนี้มีลักษณะเป็นการให้รางวัล และ ชมเชยตนเอง โดยบุคคลไม่ต้องหวังผลจากภายนอก แต่อาจสังเกตได้ว่าเด็กจะ เลี้ยงดูตนทั้งทางดีที่และไม่ดีเท่า ๆ กัน ครอบงำที่ลักษณะนั้นเป็นลักษณะของผู้ที่ศรัทธา รักพอใจ ตัวอย่างที่ไม่ดี เช่น ถ้าเด็กเห็นมารดาสูบบุหรี่เสมอเมื่อเด็กสูบบุหรี่ บ้างก็ จะรู้สึกมีความสุขความพอใจ เพราะเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักตนพอใจมาก่อน ความ สามารถในการให้รางวัลตนเองนี้ เมทาเรอร์เชื่อว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุ นิติภาวะทางจิตของบุคคลนั้นโดยจะปรากฏขึ้นในเด็กปกติที่อายุประมาณ 8-10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้น ผู้ที่บรรลุนิติภาวะทางจิต อย่างสมบูรณ์ จึงเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะควบคุมตนให้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลใน สถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ในการโต้ตอบ เมื่อเกิดความคับข้องใจ เมื่อเกิดความกลัว ในการมีความรักและในการมีอารมณ์ขัน การเกิดวินัยแห่งตนนี้ เป็นเพียงจุดเริ่มต้น ในบุคคล ซึ่งจะต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกมาก ลักษณะวินัยแห่งตนจึงจะพัฒนา เป็นลักษณะที่เด่นชัดและรุนแรง จะกลายเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลได้ อย่างสม่ำเสมอ



### ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรม<sup>39</sup>

เพก และ ฮิวเฮิสต์ (Peck and Havighurst) เชื่อว่า การควบคุมของอีโก้ (Ego-control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ (Super ego-control) ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผล นักทฤษฎีทั้งสองเห็นพลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ ในบุคคลจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และบุคคลตามลักษณะทั้งสองนี้ รวมกันออกเป็น 5 ประเภท คือ

พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้ และซูเปอร์อีโก้ที่น้อยมาก โดยบุคคลจะเป็นผู้ที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและเห็นแก่ตัวฝ่ายเดียว โดยที่ไม่เรียนรู้ที่จะให้แก่ผู้อื่น เป็นผู้ที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และจะกระทำต่าง ๆ อย่างไม่ไตร่ตรอง บุคคลประเภทนี้ถูกควบคุมโดยความเห็นแก่ตัวของตัวเอง

พวกเอาแต่ใจ (Expedient person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้ น้อย แต่พลังควบคุมซูเปอร์อีโก้มีมาก แต่ก็ยังจัดอยู่ในประเภทปานกลางค่อนข้างน้อย บุคคลประเภทนี้จะยังมีตนเองเป็นศูนย์กลางและกระทำทุกอย่างเพื่อความพอใจและผลได้ของตนเองเป็นคนไม่จริง จะยอมอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้มีอำนาจ ถ้าจะทำให้เขาได้รับผลที่ต้องการได้ ลักษณะนี้จะปรากฏตั้งแต่วัยเด็กตอนต้นและในคนบางประเภทจะติดตัวไปจนตลอดชีวิต

พวกชอบคล้อยตาม (Conforming person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้ น้อยเหมือนคนสองประเภทแรก แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มากกว่า คือ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก คนพวกนี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลัก และคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ไตร่ตรอง บุคคลประเภทนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่ม

<sup>39</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 7-9.

พวกตั้งใจจริง แต่ขาดเหตุผล (Irrational-conscientious person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้ในระดับปานกลาง แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มาก จะเป็นผู้ที่ยอมรับกฎเกณฑ์และค่านิยมทางสังคมเข้าเป็นลักษณะของตนเอง จะเป็นผู้ที่ทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างขี้อ้อนและมีศรัทธาเป็นผู้ที่ถูกควบคุมโดยค่านิยมและปทัสฐานของสังคม แต่บุคคลประเภทนี้ยังเป็นผู้ที่มีภาระทำตามกฎอย่างเคร่งครัด โดยเห็นว่ากฎเกณฑ์เป็นของศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้อื่นก็ไม่สนใจ ไม่เอาใจใส่ บุคคลประเภทนี้จะเป็นหลักของชุมชนเพราะมีความมั่นคงในความเชื่อและการกระทำ คนอื่นเห็นได้ง่าย แต่การขาดความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผลของคนที่ประเภทนี้จึงยังเป็นคนที่ไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational-altruistic person) คือบุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้มาก และในขณะเดียวกันก็มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มากด้วย ซึ่งทำให้เกิดความสมดุลระหว่างการทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมและความสมเหตุสมผล โดยยึดการเห็นแก่ผู้อื่นทั่วไปเป็นหลัก บุคคลประเภทนี้จะมีความสามารถควบคุมตนเองอย่างมีเหตุผล มีไตคอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มในสังคมหรืออยู่ใต้อิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผล แต่เป็นที่ตระหนักถึงผลของการกระทำของตนที่มีต่อผู้อื่น ก่อนจะทำอะไรต้องพิจารณาอย่างมีเหตุผลเพื่อผู้อื่นพร้อมที่จะร่วมมือกับสังคม มีความรับผิดชอบและให้ความเคารพเพื่อนมนุษย์ โดยทั่วไปมีความต้องการที่จะเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม บุคคลประเภทนี้มีไม่มากนัก ในแต่ละสังคม แต่นักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาดังที่สุดสูงสุดของมนุษย์

จากการวิจัยลักษณะของบุคคลตามทฤษฎีนี้ ปรากฏว่าผู้ถูกศึกษาแต่ละคนจะมีลักษณะผสมหลายประเภทพร้อมกัน แต่จะสามารถเห็นประเภทที่เด่นชัดที่สุดของบุคคลแต่ละคนได้ไม่ยากนัก อย่างไรก็ตามทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของเพคและ ฮาวิกเฮิสต์ นี้สานต่อกับทฤษฎีพัฒนาการของวินัยแห่งคนจากที่ซึ่งทฤษฎีของเมอาเรอร์ ได้หยุดลง และอาจสังเกตว่าทฤษฎีทั้งสองนี้สอดคล้องกันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับพัฒนาการของวินัย ซึ่งจะยังไม่ปรากฏชัดเจนจนกว่าเด็กจะอายุ 8-10 ปี ในวัยเด็กโต 7-12 ปี เด็กจะมีบุคลิกภาพที่จัดได้หลายประเภท

ตามทฤษฎีของ เพค และ ฮาวิกเกิสต์ แต่จะมีบุคลิกภาพประเภทหนึ่ง que แสดงมาก ในแต่ละบุคคล แม้ในวัยเด็กโกนี้ และเมื่อเด็กโตเป็นวัยรุ่นและผู้ใหญ่แล้ว บุคลิกภาพ ประเภทที่เกิดข้อยานั้นจะยิ่งเกิดข้อยิ่งขึ้น โดยบุคลิกภาพประเภทอื่นจะเกิดน้อยลง ในบุคคลนั้น ซึ่งหมายความว่า ความสามารถควบคุมตนของบุคคลจะมีปริมาณคงที่ มากขึ้น เมื่อบุคคลอายุมากขึ้น ฉะนั้น การให้จริยศึกษาเพื่อเสริมสร้างให้บุคคล เป็นผู้น้อย่างมีเหตุผล จึงต้องเริ่มในวัยเด็ก ส่วนในวัยรุ่น และผู้ใหญ่ก่อนต้น จริยศึกษาจะช่วยให้ความแปรปรวนในลักษณะของบุคคลมาหยุดอย่างถาวรที่ลักษณะ ที่สมบูรณ์ที่สุด แทนที่จะหยุดอยู่ที่ประเภทของบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมที่ต่ำกว่า

นอกจากทฤษฎีที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวินัยในตนเองทั้งสอง ทฤษฎีดังกล่าวแล้วนั้น กาดุงนา ทาลิตะพันธ์ ยังได้กล่าวถึงหลักการควบคุม ตนเอง หรือการมีวินัยในตนเอง โดยอาศัยพัฒนาการของความรู้สึกผิดชอบหรือ มโนธรรม (conscience) และพัฒนาการของจริยธรรม (moral concepts) ดังนี้

นักจิตวิทยาบางท่านเชื่อว่าตัวจักรสำคัญในการกำหนดบุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนมี

1. The impulse system ได้แก่ ความรัก - เกลียด การรักษาคัว (self-preservation) และการป้องกันตัว (self-protection) ซึ่งทำให้บุคคลรู้สึกเป็นความต้องการ (needs)

2. The conscience เป็นความรู้สึกผิดชอบ ซึ่งบังคับอยู่เหนือแรงกระตุ้น (impulse) ซึ่ง ฟรอยด์ (Freud) เรียกว่าซูเปอร์อีโก้ (The superego)

3. The self หรือ ego คือตัวบุคคลหรือส่วนที่เกี่ยวข้องกับความจริงในโลกพยายามตอบสนองแรงกระตุ้น (impulse) โดยไม่ได้ขัดกับความ รู้สึกผิดชอบ (conscience)

ความรู้สึกผิดชอบมีความเกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองมาก ถ้าบุคคลใด มีความรู้สึกผิดชอบ (conscience) ที่ทำงานเข้มแข็ง จะไม่กระทำผิดแม้ในที่ลับตามผู้นความรู้สึกผิดชอบ (conscience) มีพัฒนาการมาดังนี้ คือ ในระหว่าง

ที่พ่อแม่เลี้ยงดูลูกมาตั้งแต่เล็ก พ่อแม่ จะแสดงให้เห็นว่าตนต้องการให้ลูกประพฤติ และปฏิบัติตนอย่างไร นอกจากนั้น ทักษะคิดของพ่อแม่จะแสดงให้เห็นว่าอะไรเป็น กานิยม value ของพ่อแม่ และจากการที่เด็กได้เลียนแบบ (identify) ตนเองกับพ่อแม่ เด็กจะรับเอาคานิยมของพ่อแม่ไปเป็นของตน ภายหลังจากจึงมีคานิยม หรือมาตรฐานความประพฤติของผู้อื่นเข้ามาปนด้วย เด็กที่อยู่ในวัยเริ่มเข้าโรงเรียน จะมีคานิยมแล้ว เมื่อทำบางสิ่งบางอย่างจะรู้สึกไม่สบายใจ บางสิ่งทำแล้วภูมิใจ คุณสมบัติสำคัญของความรู้สึกผิดชอบ (conscience) ก็คือ สามารถทำงานได้โดยที่ เจ็บตัวไม่ปรารถนา ทำให้เกิดความรู้สึกผิดหรือละอายใจ แรกทีเดียวเด็กเริ่ม คำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม ความผิด ความดี หรือเลว โดยอาศัยกฎและความ มุ่งหวังที่ผู้ใหญ่ตั้งไว้เฉพาะสถานการณ์ หรือการกระทำ ต่อมาเด็กค่อย ๆ รู้ที่จะ ตั้งมาตรฐานความประพฤติเองและเหตุผลประกอบ ไม่ใช่กล่าวว่าสิ่งนั้นผิดเพราะ พ่อแม่ว่าอย่างนั้น เช่นแรกทีเดียวเด็กอาจจะบอกว่าการไปหยิบของเล่นของผู้อื่น มานั้นเป็นการกระทำที่ผิด ผิดเพราะแม่บอกไว้อย่างนั้น แต่ต่อมาเด็กอาจจะรู้สึก เองว่าเป็นการไม่ยุติธรรมต่อเจ้าของหรือเป็นการไม่ซื่อสัตย์ หรือฉันไม่ต้องการ กระทำตามมาตรฐานที่มีผู้วางไว้ให้ ไปสู่การยอมรับกฎและการตั้งกฎของความเสมอ-ภาค ความยุติธรรมมักจะไม่ราเร็น หรือเป็นไปไม่ตลอด แม้เมื่อถึงขั้นเป็นผู้ใหญ่แล้ว บางคนยังอาจจะมีหลักศีลธรรมที่เกิดจากการกระทำตามกฎของหมูกณะหรือความกลัว ผลของการไม่ทำตามกฎ ไม่ใช่เพราะศรัทธาที่เกิดขึ้นเอง<sup>40</sup>

#### 1.4 คุณค่าและประโยชน์ของวินัยในตนเอง

วินัย คือ หลักหรือวิถีทางการสร้างนิสัย การประพฤติปฏิบัติอัน เหมาะสม สร้างแนวความคิดอันมีเหตุผล และสร้างอุดมคติอันดีงามให้แก่บุคคล

<sup>40</sup> กาญจนา หาสิตะพันธ์ "Self-Discipline การควบคุมตนเอง"

ยังผลในพฤติกรรมที่แสดงออกโดยส่วนรวมเป็นที่ยอมรับของสังคม และช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมดำเนินไปด้วยดี<sup>41</sup>

คุณค่าและประโยชน์ของวินัยนั้นแต่ละสังคม แต่ละประเทศย่อมมีความเหมือนกันและแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสังคมนั้นหรือประเทศนั้น ซึ่งมีทั้งความเหมือนกันและแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม เราก็ยอมรับว่า วินัยของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

มาโนช ตัณฑวิชย์ เขียนบทความชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของระเบียบวินัยกับความสงบเรียบร้อยของส่วนรวมไว้ว่า ในการอยู่ร่วมกันของสังคมแต่ละกลุ่มประกอบด้วยคนจำนวนมาก ซึ่งมีพื้นฐานระดับการศึกษา ความรู้ จิตใจ การอบรม ความนึกคิดแตกต่างกัน ความต้องการสิ่งต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ ผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มก็ไม่ตรงกัน แต่จะทำให้สังคมอยู่กันอย่างอิสระตามความพอใจย่อมเป็นไปได้ไม่ได้ ความสับสนวุ่นวายในสังคมย่อมเกิดขึ้นไม่วันสิ้นสุด เพื่อความสงบเรียบร้อยของคนส่วนรวมในการอยู่ร่วมกัน จึงต้องมีระเบียบแบบแผนควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคม หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า ระเบียบแบบแผนข้อบังคับ ข้อปฏิบัติทั้งปวง เรียกว่า วินัย วินัยเป็นสิ่งควบคุมให้บุคคลประพฤติต่อกันเป็นไปด้วยความเรียบร้อยในสังคมนั้น ๆ เช่น สมาชิกของสังคมต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของทางราชการที่กำหนดไว้ นักกีฬาต้องปฏิบัติตามกติกากในการแข่งขัน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาที่กำหนด พระสงฆ์ต้องปฏิบัติตามศีลหรือวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติ ข้าราชการพลเรือนและทหารต้องปฏิบัติตามวินัย เป็นต้น การมุ่งให้การศึกษาก่อผลเมืองให้มีวิชาความรู้และมีสุขภาพทั้งร่างกายและใจสมบูรณ์ยังไม่เป็นการเพียงพอ ต้องมุ่งผลิตคนให้มีวินัย รู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติด้วย<sup>42</sup>

<sup>41</sup> สุนวรี เตชะโชควิวัฒน์ "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527), หน้า 127

<sup>42</sup> มาโนช ตัณฑวิชย์, "ปัญหาการถ่ายทอดจรรยาธรรมกับอนาคตของชาติ" วารสารคุรุปริทัศน์ 5 (กันยายน 2525) : 46-47

ประคินันท์ อูปรมย์ กล่าวถึงคุณค่าของวินัยไว้ว่า เมื่อบุคคลอยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่มย่อมมีความคิดเห็นและพฤติกรรมต่าง ๆ กัน ถ้าปล่อยให้บุคคลสามารถแสดง พฤติกรรมทุกอย่างได้ตามความพอใจ สังคมก็จะเกิดความสับสนวุ่นวาย เนื่องจาก แต่ละคนก็ทำในสิ่งที่ตนพอใจเท่านั้น ดังนั้น การมีกฎเกณฑ์หรือระเบียบจำกัด พฤติกรรมของบุคคลไว้อย่าง จะช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมดังกล่าวอยู่ร่วมกันได้อย่าง เรียบร้อยมากขึ้น วินัยมิได้หมายถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับ เฉพาะในกลุ่มคน เท่านั้น ยังหมายถึงกฎเกณฑ์ หรือระเบียบวินัยภายในตัวบุคคลด้วย ในกลุ่มสังคม ใดที่มีสมาชิกมีวินัยในตนเองมาก แสดงว่ากลุ่มสังคมนั้นประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความ รักดีชอบมาก ในกรณีนี้วินัยในสังคมอาจไม่ต้องสร้างขึ้นมากนัก เช่น ใน โรงเรียนใดมีนักเรียนที่มีวินัยในตนเองมาก ก็รู้ว่าตนเองจะต้องมาโรงเรียน เวลาเท่าใด จะออกจากโรงเรียนได้เมื่อใด ควรแต่งกายอย่างไร ควรแสดง กิริยามารยาทกับครูอาจารย์อย่างไร และควรมีหน้าที่ในฐานะนักเรียนอย่างไร บ้างนั้น ฯลฯ เป็นต้น โรงเรียนนั้นแทบจะไม่ต้องสร้างวินัยขึ้นมาบังคับเพื่อให้ นักเรียนต้องปฏิบัติตามอีกเลย<sup>43</sup>

วินัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. วินัยในตนเอง คือ กระบวนการ หรือวิธีการควบคุมพฤติกรรมของ ตนเอง โดยเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติตามแนวทางที่เลือกไว้
2. วินัยในหมู่คณะ คือ การใช้ระเบียบข้อบังคับ เป็นเครื่องมือรักษา ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การจัดสถานการณ์ที่ชักจูงให้มีการปฏิบัติโดยมุ่งถึง ผลสำเร็จอันตั้งงามในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม<sup>44</sup>

การมีวินัยในตนเองนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยทุกคนจะต้องสร้าง ให้เกิดขึ้นกับตนเอง มิฉะนั้นแล้วการที่จะสหสมาคมหรือการทำงานร่วมกับ

<sup>43</sup>ประคินันท์ อูปรมย์, จิตวิทยา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ศรีอนันต์, 2518), หน้า 140-141.

<sup>44</sup>สุชา และ สุรางค์ จันทน์เอม, จิตวิทยาการศึกษา หน้า 154.

บุคคลอื่นในสังคมย่อมจะเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าไม่สามารถสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้แล้ว ในการที่จะสร้างวินัยเพื่อส่วนรวมย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะวินัยในตนเองเสมือนเครื่องปรุงแต่ง ทัดเกลานิ้วยใจกอให้บุคคลเป็นคนที่มีความอดทน ซื่อสัตย์สุจริต และรักสวยรักงาม รักความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และเมื่อสามารถปฏิบัติตนให้มีวินัยได้แล้ว วินัยนั้นจะนำความสุขกายสบายใจมาสู่ตนเอง<sup>45</sup> และอีกอย่างหนึ่งที่ยังชี้ให้เห็นว่า วินัยในตนเองมีความสำคัญมากในการศึกษาเล่าเรียน ในปัจจุบันก็คือ เหตุเนื่องจากในปัจจุบันนี้ วิชาความรู้มีอยู่มากมาย จึงไม่อาจบรรจุลงในหลักสูตรได้หมด แต่ละคนจึงควร จะชวนขยายแสวงหาความรู้เอาเอง นอกเหนือไปจากที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรที่กำหนดไว้ ฉะนั้น ถ้าบุคคลมีการควบคุมตนเองหรือมีวินัยในตนเอง มีความเฉลียวฉลาดและมีความเป็นอิสระ ก็จะหาความรู้เพิ่มเติมเอาเองได้มากที่สุด<sup>46</sup>

สมาคมการศึกษาเรื่องเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา เน้นให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของการสร้างวินัยในตนเองว่า เพื่อระงับ หรือควบคุมความโกรธ ความรู้สึกเหล่านี้เป็นเหตุที่ทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเองได้ วินัยที่ดีต้องเกิดจากแรงผลักดันภายในตัวเด็กเองมากกว่าจลแรงบังคับภายนอก เพราะเด็กจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับ โดยไม่มีความขัดแย้งในตนเอง<sup>47</sup>

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า วินัยในตนเองเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงานเนื่องจากมีความตั้งใจจริง มุ่งมั่น พยายาม

ตอนที่ 2 ความเป็นมาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน<sup>48</sup>

<sup>45</sup> เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์, "วินัยคือปัจจัยสร้างชาติ" หน้า 72.

<sup>46</sup> กาญจนา หาลิตะพันธ์ุ, "Self-Discipline การควบคุมตนเอง" หน้า 197.

<sup>47</sup> Child Study Association of America. Our Children Today. New York, The Viking Press, 1952. 366p.

<sup>48</sup> ทรวงมหาวิทยาลัย, กองวิทยาลัยเอกชน, แนะนำสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (กรุงเทพมหานคร: กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, ม.ป.ป.), หน้า 1-7.

การจัดอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบในประเทศไทยตั้งแต่แรกเป็นต้นมานั้น  
 รัฐได้รับภาระในการจัดโดยตลอดมา ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ  
 พ.ศ. 2503 ที่ไม่ได้ระบุให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา  
 ใดๆ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นมีขีดจำกัดในการรับนักศึกษา  
 เข้าเรียนต่อ ดังจะเห็นได้ว่าในแต่ละปีการศึกษาจำนวนนักศึกษาที่มีโอกาสเข้า  
 เรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีน้อยมาก ถึงแม้ว่ารัฐบาลพยายามขยายการ  
 รับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นแล้วก็ตาม แต่ยังไม่สามารถสนองความต้องการ  
 ของประชาชนได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น เพื่อเป็นการสกัดกั้นการไปเรียนต่อต่าง  
 ประเทศ ซึ่งทำให้สูญเสียเงินตราเป็นจำนวนมากจึงได้มีการเสนอปัญหาการไม่มีที่เรียน  
 ต่อของนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่  
 15 มิถุนายน 2508 และคณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับหลักการในการเปิดโอกาสให้  
 เอกชนจัดตั้งสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น โดยดำเนินการสอนในระดับไม่เกิน  
 3 ปีแรกของมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งจะต้องอยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ  
 แบบโรงเรียนราษฎร์ และให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอความเห็นในเรื่องรายละเอียด  
 ต่าง ๆ ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2508 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้สภา  
 การการศึกษาแห่งชาติดำเนินการแก้ไข วางระเบียบและทบทวนข้อต่าง ๆ รวม  
 ทั้งปรับปรุงพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และให้รับนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา  
 สำหรับอำนาจหน้าที่การควบคุมดำเนินการในเรื่องนี้ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ  
 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ  
 เพื่อทำรายงานเสนอให้คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติพิจารณาอีก  
 วาระหนึ่ง ก่อนที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา คณะกรรมการบริหาร  
 สภาการศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องนี้โดยละเอียดแล้ว จึงลงมติให้นำเสนอ  
 คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการดำเนินการในสาระสำคัญต่อไปนี้คือ

1. ให้สภาการศึกษาแห่งชาติดำเนินการแก้ไข แผนการศึกษาแห่งชาติ  
 ฉบับ พ.ศ. 2503 โดยจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ รวมทั้งแก้ไขข้อความ  
 อื่น ๆ ในแผนการศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบันยิ่งขึ้น



2. ให้สภาการศึกษาแห่งชาติดำเนินการร่างพระราชบัญญัติวิทยาลัย เอกชนขึ้นใหม่ แทนการปรับปรุงพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามที่คณะรัฐมนตรีได้ ลงมติแล้ว

หลักการสำคัญ ๆ ที่คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ เห็นควรบรรจุไว้ในพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน นอกเหนือไปจากข้อบังคับ ในการดำเนินงานของสถานศึกษาทั่ว ๆ ไปคือ

### 2.1 วัตถุประสงค์

วิทยาลัยเอกชนจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถานบัน การศึกษาไว้ชัดเจน อันมีลักษณะสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยรัฐจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยไม่มุ่งหวังผล ประโยชน์จากนักศึกษาทำนองการค้า เงินทุนและรายได้ของวิทยาลัยจะต้องได้รับการ จัดสรรส่วนที่เหมาะสม ในการรักษาและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา ตามเกณฑ์ที่สภาการศึกษาแห่งชาติไว้วางไว้ ตลอดจนการขยายการศึกษาตาม- โครงการที่วิทยาลัยได้วางไว้โดยลำดับด้วย

### 2.2 ฐานะของวิทยาลัยเอกชน

วิทยาลัยเอกชนจะต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล

### 2.3 ลักษณะของวิทยาลัยเอกชน

วิทยาลัยเอกชนจะมีลักษณะดังต่อไปนี้คือ

ก. รับนักศึกษาซึ่งมีวุฒิ ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ  
ข. ในระยะเริ่มแรกให้จัดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2 ปี และ ไม่เกิน 3 ปีแรกของหลักสูตรในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยของรัฐ

### 2.4 การบริหารงานวิทยาลัยเอกชน

วิทยาลัยเอกชนจัดการบริหารงานโดยมีคณะกรรมการวิทยาลัย ทำนองเดียวกันกับคณะกรรมการบริหารองค์การธุรกิจ (Board of Trustees) ต่าง ๆ ในต่างประเทศเป็นหลัก คณะกรรมการวิทยาลัยประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ทางวิชาการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางธุรกิจอย่างน้อย 5 คน ในจำนวนนี้ จะต้องมีผู้วางนโยบายและควบคุมให้ผู้บริหารวิทยาลัยบริหารงานตามกฎหมายและ นโยบายที่วางไว้

## 2.5 การรับความช่วยเหลือหรือการเข้าเป็นเครือสถาบันอื่น ๆ

การรับความช่วยเหลือหรือเข้าเป็นเครือของสถาบันการศึกษาหรือองค์การใด ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศของวิทยาลัยเอกชนจะต้องมีการกำหนดมาตรการอย่างเคร่งครัด โดยระบุไว้ในกฎหมายว่าในกรณีที่วิทยาลัยจะได้รับความช่วยเหลือจากสถาบัน หรือองค์การใด ๆ ก็ตาม ควรจะได้รับการพิจารณาโดยรอบคอบจากรัฐบาลเสียก่อน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการแทรกซึมของลัทธิอันไม่เป็นที่พึงปรารถนาของประเทศ และเพื่อป้องกันการแผ่อิทธิพลทางวัฒนธรรมอันอาจเป็นการบ่อนทำลายศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

## 2.6 การควบคุมวิทยาลัยเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้อนุมัติการจัดตั้งและควบคุมการดำเนินงานของวิทยาลัยเอกชนให้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน ส่วนคณะกรรมการสภาการศึกษาแห่งชาติหรือ Accrediting Board ซึ่งสภาการศึกษาแห่งชาติจะพิจารณาอนุมัติจัดตั้งขึ้นต่อไป ทำหน้าที่พิจารณาหลักสูตรและมาตรฐานทางวิชาการของวิทยาลัยเอกชน

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2510 และลงมติเห็นชอบด้วยโดยอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ตามที่เสนอ และสภาการศึกษาแห่งชาติได้นำมติดังกล่าวมาดำเนินการร่างพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนขึ้น พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512

ในระยะเริ่มแรกของการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 มีวิทยาลัยเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้จัดตั้งเป็นวิทยาลัยเอกชนได้รวม 6 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยเกริก อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม

พ.ศ. 2513

2. วิทยาลัยกรุงเทพ อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม

พ.ศ. 2513

3. วิทยาลัยไทยสุริยะ<sup>49</sup> อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2513
4. วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต<sup>50</sup> อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2513
5. วิทยาลัยพัฒนา<sup>50</sup> อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2513
6. วิทยาลัยการพาณิชย์<sup>51</sup> อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2513

เป็นที่สังเกตว่า ก่อนหน้า พ.ศ. 2512 วิทยาลัยเอกชนบางแห่งได้ดำเนินการมาก่อนหน้าแล้ว เช่น วิทยาลัยกรุงเทพ เริ่มดำเนินการภายใต้ชื่อโรงเรียนไทยเทคนิค เมื่อ พ.ศ. 2505 วิทยาลัยการค้าเดิมที่ฐานะเป็นโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา วิทยาลัยเกริกเดิมเป็นโรงเรียนภาษาและวิชาชีพและวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เดิมเป็นโรงเรียนธุรกิจบัณฑิต<sup>52</sup>

---

<sup>49</sup>วิทยาลัยไทยสุริยะ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยศรีประทุม เมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2515

<sup>50</sup>วิทยาลัยพัฒนา ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้ง เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2520

<sup>51</sup>วิทยาลัยการพาณิชย์ ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยการค้า เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2516

<sup>52</sup>บุญ กุลชล, "อุปสรรคและข้อเสนอใหม่บางประการของการบริหารวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย" วารสารการศึกษาแห่งชาติ 12:31-34 สิงหาคม - กันยายน 2521

ในระยะเริ่มแรกของการอนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชนทั้ง 6 แห่งนั้น หลักสูตรส่วนใหญ่ก็จะเน้นหนักไปทางด้านบริหารธุรกิจ บัญชี และเศรษฐศาสตร์ และเพื่อให้สอดคล้องกับมติของคณะรัฐมนตรี ในข้อที่ว่า เปิดโอกาสให้เอกชน จัดตั้งสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นวิทยาลัย คำเนิการสอนในระดับไม่เกิน 3 ปีแรกของมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ดังนั้น วิทยาลัยเอกชนในระยะเริ่มแรกทั้ง 6 แห่ง จึงได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการสอนในระดับประกาศนียบัตรเท่านั้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับหลักการให้วิทยาลัยเอกชนดำเนินการสอนเกินกว่า 3 ปี ในชั้นปริญญาตรีตาม พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 และให้คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติกำหนดวิธีการให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 รวมทั้งพิจารณามาตรการที่จะให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเอกชนต่าง ๆ ไปก่อนแล้วได้มีโอกาสต่อจนได้รับปริญญาด้วย

คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติในคราวประชุมเมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2512 ได้พิจารณากำหนดวิธีการและวางมาตรการเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น 2 ข้อคือ

1. เรืองกำหนดวิธีการให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 นั้น จำต้องรับรองมาตรฐานการศึกษา โดยให้วิทยาลัยให้ปริญญาตรีได้โดยมีเงื่อนไขว่าวิทยาลัยเอกชนต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของวิทยาลัยด้วยหัวข้อที่เกี่ยวกับหลักสูตร 4 ปี ชั้นปริญญาตรีแต่ละสาขา โครงการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาและห้องสมุดต้องสมบูรณ์ การสอนเพื่อรับปริญญาชั้นให้ มีคณะกรรมการสอบไล่ออกนอก 3 คน ในแต่ละหมวดวิชาหรือสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยทำหน้าที่ตรวจสอบและให้คำรับรองการสอบไล่วิชาในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยเอกชนจึงจะให้ปริญญาได้ กรรมการคณะนี้วิทยาลัยเอกชนเป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้สภาการศึกษาแห่งชาติพิจารณาแต่งตั้ง ไม่น้อยกว่า 3 คน และสภาการศึกษาแห่งชาติอาจแต่งตั้งเพิ่มเติมจากจำนวนที่วิทยาลัยเอกชนเสนอ

แต่งตั้งมาอีกก็ได้เห็นว่าจำเป็น ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสอบรวมทั้ง  
เงินเสนาทานให้แก่คณะกรรมการสอบไปภายนอก ให้วิทยาลัยเอกชนรับผิดชอบ

2. เรื่องมาตรการที่จะให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัย  
เอกชนไปก่อนแล้วได้มีโอกาสศึกษาต่อจนได้รับปริญญาด้วยนั้น ได้วางหลักเกณฑ์ว่า  
ด้วยการรับโอนผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาอื่น และผู้ที่เข้าศึกษาที่มีฐานะเป็น  
โรงเรียนราษฎร์ก่อนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็นวิทยาลัยเอกชนเข้าศึกษาต่อใน  
วิทยาลัยนั้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่จบจากวิทยาลัยแต่ละแห่งเมื่อครั้งเป็น  
โรงเรียนราษฎร์ ซึ่งเริ่มเข้ารับการศึกษาในปีการศึกษา 2508 - 2512 ได้มีโอกาส  
เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเอกชนในวิชาที่จะต้องศึกษาเพิ่มเติม เพื่อศึกษาให้ครบตาม  
หลักสูตรปริญญาตรี และมีโอกาสรับปริญญาตรีเมื่อสอบผ่านทุกวิชาตามหลักสูตรแล้ว  
โดยวิธีการของข้อ 1 การที่เปิดโอกาสให้เฉพาะนักเรียนที่จบจากวิทยาลัยแต่ละแห่ง  
เมื่อครั้งยังเป็นโรงเรียนราษฎร์ที่เริ่มเข้ารับการศึกษา ในปีการศึกษา 2508 - 2512  
นั้น เพราะถือว่าหลักการว่า พ.ศ. 2508 เป็นปีที่คณะรัฐมนตรีลงมติให้เอกชนจัดการ  
ศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ และ พ.ศ. 2512 เป็นปีที่พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนออก  
ใช้บังคับ

สภามหาวิทยาลัยได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515  
และลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการบริหารการศึกษาแห่งชาติ เสนอทั้ง 2 ข้อ  
ดังกล่าวข้างต้น วิทยาลัยเอกชนทั้ง 6 แห่ง จึงได้ขอเปิดดำเนินการสอนถึงขั้น  
ปริญญาตรี ซึ่งหลักสูตรปริญญาตรีที่เปิดสอนระยะนั้นก็ยังคงเน้นหนักทางค่านบริหาร  
ธุรกิจ บัญชี และ เศรษฐศาสตร์

ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัย  
อัสสัมชัญบริหารธุรกิจ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2512 อีกแห่งหนึ่ง

เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติเพื่อที่  
จะรวมสายงานการศึกษาเอกชนไว้ในหน่วยงานเดียวกัน โดยรวมเอางานของกอง  
โรงเรียนราษฎร์ กรมวิสามัญศึกษา กับงานวิทยาลัยเอกชน ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่  
ของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ (เกี่ยวกับการปรับปรุงส่วนราชการ) ฉบับที่  
216 และฉบับที่ 217

จากประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 ข้อ 57 บัญญัติไว้ว่า "ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิวัติสามกฏหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ ซึ่งสำนักสภาการศึกษาแห่งชาติ เป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการหรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการแล้วแต่กรณี"

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการพิจารณารับรองมาตรฐานการศึกษาแก่วิทยาลัยเอกชน เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 และคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาแก่วิทยาลัยเอกชน 4 แห่ง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2516 ดังนี้

1. วิทยาลัยเกริก หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจและสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
2. วิทยาลัยกรุงเทพ หลักสูตรปริญญาตรี และอนุปริญญา สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ
3. วิทยาลัยการค้า หลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาการบัญชี และหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ
4. วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ในปี พ.ศ. 2516 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชนขึ้นมาอีก 2 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม

พ.ศ. 2516

2. วิทยาลัยเทคนิคสยาม อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2516

ในปี พ.ศ. 2517 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชนอื่นอีก 1 แห่ง คือวิทยาลัยพายัพ โดยอนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2517

และในปี พ.ศ. 2517 นี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการพิจารณารับรองมาตรฐานการศึกษาแก่วิทยาลัยเอกชนและคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติได้ให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาแก่วิทยาลัยเอกชนต่าง ๆ ดังนี้

1. วิทยาลัยพายัพ หลักสูตรอนุปริญาและปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบัญชี เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2517

2. วิทยาลัยกรุงเทพ หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ด้านการสื่อสารมวลชน เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2517

ต่อมาวิทยาลัยเอกชนได้เสนอเรื่องเพื่อขอโอนมาอยู่ในความรับผิดชอบของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นทบวงมหาวิทยาลัย) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและคณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับหลักการที่จะให้วิทยาลัยเอกชนโอนไปอยู่ในความรับผิดชอบของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2516 ดังนั้น งานวิทยาลัยเอกชนจึงได้โอนไปยังทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ พ.ศ. 2517 ลงวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2517

มาตรา 3 ของพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐบัญญัติว่า

"ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกระทรวงศึกษาธิการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนไปเป็นของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนไปเป็นของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐแล้วแต่กรณี"

ในปี พ.ศ. 2519 ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐได้อนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชนขึ้นอีกแห่งหนึ่งคือ วิทยาลัยแสงธรรม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวิทยาลัยเอกชน มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งวิทยาลัยพัฒนา ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ลงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2520

โดยที่การดำเนินงานของวิทยาลัยเอกชนในฐานะที่เป็นสถานอุดมศึกษาระดับปริญญาได้เพิ่มขยายขึ้นเป็นอันมาก ทั้งในด้านจำนวนวิทยาลัยและภารกิจในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ การค้นคว้า วิจัย และบริการทางวิชาการ แก่สังคม สมควรปรับปรุงโครงสร้าง และระบบบริการ ตลอดจนวิธีการธำรงรักษามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้สถานอุดมศึกษาเอกชนมีความเจริญมั่นคง และเอื้ออำนวยต่อการขยายกิจการ เพื่อร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้มีการตราพระราชบัญญัติสถานอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2522 โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 ดังนั้น วิทยาลัยเอกชนซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 จึงเปลี่ยนเป็น สถานอุดมศึกษาเอกชน มีสภาพเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติสถานอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 นี้ การดำเนินงานของสถานอุดมศึกษาเอกชนขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลของคณะกรรมการสถานอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และบุคคลซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่า 7 คน



แต่ไม่เกิน 12 คน เป็นกรรมการตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2522

ดังนั้น นับตั้งแต่เริ่มมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 เป็นต้นมา จนถึงวันประกาศใช้พระราชบัญญัติอุดมศึกษาเอกชน 2 แห่ง พ.ศ. 2522 ปรากฏว่ามีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่อยู่ในความดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย รวม 11 แห่ง คือ

- 1) วิทยาลัยการค้ำ
- 2) วิทยาลัยกรุงเทพ
- 3) วิทยาลัยเกริก
- 4) วิทยาลัยเทคนิคสยาม
- 5) วิทยาลัยธุรกิจแพทิต
- 6) วิทยาลัยพวยฟ้า
- 7) วิทยาลัยแสงธรรม
- 8) วิทยาลัยศรีปฐม
- 9) วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
- 10) วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- 11) วิทยาลัยคณาสวรรค์<sup>53</sup>

ในปี พ.ศ. 2526 ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐได้อนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขึ้นอีก 1 แห่งคือ วิทยาลัยหัวเฉียว และต่อมาในปี พ.ศ. 2527 มีการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอีก 2 แห่งคือ วิทยาลัยวงศ์สวัสดิกุล และวิทยาลัยศรีโสภณ ตามลำดับ

ในปีเดียวกันนั่นเอง ความก้าวหน้าของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนก็มีมากขึ้น กล่าวเมื่อ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2527<sup>54</sup> ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุญาตให้

<sup>53</sup>วิทยาลัยคณาสวรรค์ ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2522

<sup>54</sup>สยามรัฐ, ฉบับพิเศษ 16 สิงหาคม 2527, หน้า 1.

วิทยาลัยพายุที่ เปลี่ยนประเภทของสถาบันเป็นมหาวิทยาลัย ชื่อ มหาวิทยาลัยพายุที่  
ซึ่งนับเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกในประเทศ

หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2527 และในวันที่ 24  
ตุลาคม พ.ศ. 2527 ก็มีวิทยาลัยเอกชนอีก 3 แห่ง ได้รับอนุมัติใบอนุญาตเป็น  
มหาวิทยาลัยเอกชนได้ คือ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย  
และมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

การที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนหลายแห่งได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยนั้น  
พรพรรณ เอกเผ่าพันธุ์<sup>55</sup> ได้กล่าวว่าย่อมก่อให้เกิดผลดี ที่ไม่เพียงแต่ชื่อเสียง  
ของวิทยาลัยเอง ยังรวมทั้งประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับอีกหลายประการคือ

1. ทำให้ประชาชนของประเทศมีโอกาสเพิ่มพูนสติปัญญา และแสวงหา  
ความรู้ในแขนงวิชาต่าง ๆ ได้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ  
ของชาติขึ้นคือประชาชนเฉลียวฉลาดมีความรู้ได้ ประกาศชาติก็เจริญ
2. เป็นการเบี่ยงเบาภาระของรัฐบาลในการจัดการศึกษาระดับสูงของ  
ประเทศ
3. มหาวิทยาลัยเอกชนจะเป็นส่วนช่วยในด้านการเป็นตัวแทนความเจริญ  
ในทางศิลปวิทยาการ เป็นที่รวมข่าวแหล่งความรู้ เป็นศูนย์กลางที่สำคัญของวัฒนธรรม  
ประจำชาติ รวมทั้งมีส่วนช่วยในการส่งเสริมและจรรโลงศิลปวัฒนธรรมของชาติด้วย
4. ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ เนื่องจากบรรดาคณาจารย์  
ในมหาวิทยาลัยเอกชนที่จะตื่นตัวพัฒนาในด้านการเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัย  
มากขึ้น เพื่อให้ทัดเทียมหรือดีกว่าคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัย  
เอกชนด้วยกันเอง เพราะทุกคนตระหนักดีว่า ถ้ามหาวิทยาลัยแห่งใดหย่อนประสิทธิภาพ  
ด้านการเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัยแล้ว มหาวิทยาลัยแห่งนั้นก็จะได้ไม่ได้รับความ  
นิยมและไม่สามารถรับใช้สังคมได้ดีเท่าที่ควร

<sup>55</sup>พรพรรณ เอกเผ่าพันธุ์, "สภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน",  
วารสารวิทยาลัยการค้า ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มีนาคม - มิถุนายน 2526, หน้า 13.

ปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษา เอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยรวม  
ทั้งหมด 21 แห่ง คือ<sup>56</sup>

- 1) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- 2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
- 3) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- 4) มหาวิทยาลัยพายัพ
- 5) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- 6) วิทยาลัยเกริก
- 7) วิทยาลัยคริสเตียน
- 8) วิทยาลัยคณาจารย์
- 9) วิทยาลัยพยาบาล ๗๗๗
- 10) วิทยาลัยรังสิต
- 11) วิทยาลัยรอยเอ็ดมันด์
- 12) วิทยาลัยชวลิตกุล
- 13) วิทยาลัยศรีโสภณ
- 14) วิทยาลัยศรีปทุม
- 15) วิทยาลัยแสงธรรม
- 16) วิทยาลัยหัวเฉียว
- 17) วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
- 18) วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- 19) วิทยาลัยพัฒนาภาคกลาง
- 20) วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาโลก
- 21) วิทยาลัยมิชชัน

---

<sup>56</sup>ทบวงมหาวิทยาลัย, กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน, รายงานการ  
ศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2527 (กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด  
สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2529) หน้า 127 - 130.

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนทุกแห่ง มีภารกิจ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยของรัฐ คือ ภารกิจด้านการสอน การค้นคว้าวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย<sup>57</sup> จากการทำเนิงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตั้งแต่เริ่มแรกมีการพัฒนาขึ้นมา เป็นลำดับจนในปัจจุบัน หลายแห่งได้มีการเปิดทำการสอนจนถึงระดับปริญญาโท แต่ในขณะเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาเอกชนกับรัฐบาลยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาไว้ในรายงานการวิจัยเรื่อง ระบบอุดมศึกษาไทยว่า "การทำเนิงานของทรวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนมีระเบียบและควบคุม ประสานงาน สามารถสรุปได้ว่า การทำเนิงานของรัฐบาลต่อวิทยาลัยเอกชนมี 2 ประการ ได้แก่ การควบคุมนโยบาย และมาตรฐานวิชาการ ทั้งนี้ เพราะเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา รัฐบาลจึงจำเป็นต้องกำกับวิทยาลัยอย่างใกล้ชิด<sup>58</sup> เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และเป็นคุณภาพมากกว่าปริมาณ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์กันโดยทั่วไปว่า การที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้เอกชนได้มีส่วนในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น เนื่องมาจากพลเมืองเพิ่มขึ้นมาก และการที่พลเมืองเพิ่มขึ้นย่อมจะเกิดปัญหาต่าง ๆ คิดตามขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสถานที่ศึกษาเล่าเรียน ซึ่งรัฐจะต้องจัดให้เพียงพอ แต่เนื่องจากประเทศของเรามีทรัพยากรจำกัด ลำพังแต่รัฐบาลฝ่ายเดียวย่อมไม่มีกำลังพอที่จะจัดการศึกษาของชาติให้ทั่วถึง ฉะนั้น การที่เอกชนเข้ามามีส่วน

<sup>57</sup> กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน "พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522" (กรุงเทพมหานคร : กองสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำนักงานปลัด ทรวงมหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 3 (อัครสำเนา).

<sup>58</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการวิจัยเรื่อง ระบบอุดมศึกษาไทย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2522), หน้า 90.

ในการจัดการศึกษาของชาตินั้น เป็นการเอ็งเบาะภาระของรัฐไปได้ส่วนหนึ่งที่เรา  
ได้ชัดเจน ซึ่งในเรื่องนี้ อاهر ชนเห็นชอบ<sup>59</sup> ปลัดทรวงมหาวิทยาลัยได้  
กล่าววว่า

สถาบันอุดมศึกษา เอกชนมีบทบาทที่สำคัญในการเสริมสร้าง และพัฒนา  
การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้า การที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน  
ได้เข้ามามีส่วนร่วมเอ็งเบาะภาระการจัดการศึกษาของรัฐมาจนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา  
ถึง 10 ปีเศษนั้น ขอมแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ที่แน่วแน่และความเสียสละของท่าน  
ที่เกี่ยวข้องที่มุ่งสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าให้แก่เยาวชนของชาติ และสังคม  
โดยรวม การขยายตัวในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งใน  
ด้านสาขาวิชาและหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตร อนุปริญญาในอดีจนถึง  
ปริญญาตรีในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะเปิดสอนระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีในอนาคต  
เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าการศึกษาของเอกชนได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วสม  
เจตนารมณ์ของรัฐและเป็นไปตามเป้าหมายของแผนการศึกษาของชาติ นอกจากนี้  
มาตรฐานการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษา เอกชนในปัจจุบันยัง  
เป็นที่รับรองของทางราชการและภาคธุรกิจ เอกชนให้เข้าทำงานโดยมีศักดิ์และสิทธิ์  
เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกประการ

### ตอนที่ 3 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในเรื่องของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แยกศึกษาไว้เป็น 2 ส่วนคือ  
ส่วนแรกจะศึกษาผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการสร้างและ  
การฝึกวินัยในตนเอง รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับวินัยกับคุณลักษณะและตัวแปรต่าง ๆ  
ในส่วนที่สอง จะศึกษาผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับวินัยใน  
ตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะซึ่งมีดังต่อไปนี้

<sup>59</sup>อاهر ชนเห็นชอบ, "คำขวัญเนื่องในโอกาสวันเปิดป้ายชื่อสมาคม  
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย" วิทยาลัยเอกชน 1:6 กุมภาพันธ์ 2523,  
หน้า 6.

### 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง

#### งานวิจัยในต่างประเทศ

เชเวียคอฟ (Sheviakov)<sup>60</sup> ได้ศึกษาถึงประเภทของวินัยที่ปลูกฝังให้แก่เด็กว่าควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่ง และให้ความเห็นต่อไปอีกว่าควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ ซึ่งมีใช้การกระทำตามคำสั่งหรือเพราะการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบและความรักในอุดมคติ หรือการยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ตนสร้างขึ้น และออซูเบล (Ausubel)<sup>61</sup> ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกับเชเวียคอฟว่า แนวของวินัยที่ได้ผลและมั่นคง ซึ่งเราต้องการให้เกิดในตัวเด็กคือ วินัยในตนเองที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในตนและภายนอกตน การควบคุมภายในตน เช่น การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ แต่การบังคับและการลงโทษซึ่งเป็นการควบคุมภายนอกจะช่วยให้ปลูกฝังวินัยในตนเองได้เพียงเล็กน้อย

จากการศึกษาของ บาร์ลุค (Baruch)<sup>62</sup> พบว่า วินัยในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและยังพบว่า ผู้นำจะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง วินัยทำให้บุคคลอยู่รวมกันได้ด้วยความสงบสุข

<sup>60</sup> G.V. Sheviakov and R Fritz , *Discipline for Today's Children and Youth*. Washington D.C. ,National Education Association 1955, p.p. 8-14.

<sup>61</sup> David P Ausubel, *Ego Development and the Personality*, 3rd. ed., New York, Grune & Stration, Inc., 1965, p.p. 189-190.

<sup>62</sup> D. Baruch, *New Ways in Discipline*. New York, Witlesey House, 1949, p.p. 4-5.

กลุค และ เอเลี่ยนเนอร์ (Glueck and Eleanor)<sup>63</sup> ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเด็กเกรกกับเด็กไมเกรในเมืองบอสตัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์ต่าง ๆ ภายในครอบครัว อันได้แก่ ความมีระเบียบวินัย การอบรมสั่งสอน ความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตร และความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งถ้าสิ่งเหล่านี้ไม่เหมาะสมแล้ว โอกาสที่เด็กจะเกรมีถึงร้อยละ 98 นั่นคือ เด็กจะไม่มีความวินัยในตนเองสูงถึงร้อยละ 98

เบรคเคนริดจ์ (Breckenridge)<sup>64</sup> อ้างถึงการศึกษาของ สโตรทเธอร์ (Strother) แจ็ค (Jack) และ เพจ (Page) ซึ่งพบว่า การได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดเรื่องการณ์ของตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ และสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย

นอกจากนี้ เจอซิลด์ (Jersil)<sup>65</sup> ได้ศึกษาค้นคว้าแรงผลักดันภายในตัวเด็กพบว่า บิดา มารดา มีอิทธิพลยิ่งในการสร้างวินัยให้กับเด็ก และบิดามารดาจะต้องไม่ตามใจเด็กจนเกินไป แต่จะต้องไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮอฟแมน (Hoffman)<sup>66</sup> ซึ่งได้ศึกษาการฝึกวินัย

<sup>63</sup>Glueck, Sheldon and Eleanor. Unraveling Juvenile

Delinquency. New York, 1950. 478p.

<sup>64</sup>Marian Edgar. Breckenridge, Child Development. London,

W.B. saunders Co., 1955.497 p.

<sup>65</sup>Arther T. Jersild, Child Psychology. 6 th. ed., New York,

Prentice-Hall, Inc., 1986, p.165.

<sup>66</sup>Martin L. Hoffman, "Moral Development" in Carmichael's Manual of Child Psychology. Edited by Paul Mussen, New York, John Wiley and Sons, Inc., 1970, p.286.



3 วิธี ได้แก่ การให้เหตุผล การปล่อยปละละเลย และการรวมอำนาจ ผลการศึกษาพบว่า บิดามารดาที่ฝึกวินัยเด็ก โดยวิธีการให้เหตุผลจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกวินัยจากมารดา โดยวิธีการปล่อยปละละเลยและการรวมอำนาจ

วิกกินส์ (Wiggins)<sup>67</sup> ได้อ้างถึงการศึกษาของ โกอ์ (Gough) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่าผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิด และพฤติกรรมทางสังคม และยังพบว่า โดยทั่วไปจะมีสุขภาพดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยในตนเองด้วย

จากการศึกษาของ เวลเคอร์ (Welker)<sup>68</sup> พบว่าพวกที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองทั้งหญิงและชายจะมีสติมากกว่า ควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่า มีความผิดปกติในการปรับตัว (Maladjustment) น้อยกว่า วิตกกังวลและพึ่งพาผู้อื่นน้อยกว่าพวกที่มีความเชื่ออำนาจภายนอก

นอกจากนี้ ไวสเฟลด์ (Weisfeld)<sup>69</sup> ได้ศึกษาแบบการคิดทางวินัยของเด็ก พบว่า บิดามารดามีแนวโน้มในการควบคุมแก่เด็กมากขึ้น เมื่อเด็กโตขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ระดับอายุมีผลต่อวินัยในตนเอง หรือระดับชั้นเรียนต่างกันน่าจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองแตกต่างกันด้วย

<sup>67</sup> Jerry S. Wiggins and others, The Psychology of Personality Addison-Wesley Publishing Company, Inc., 1971, p. 289.

<sup>68</sup> Elizabeth Warren Hines Welker, Dissertation Abstracts International.32(12) , June,1972, p-7328-B.

<sup>69</sup> David Weisfeld. "Cognitive Styles of Child Discipline", Dissertation Abstracts. 35:1930 - B, 1974.



### งานวิจัยภายในประเทศ

กรุณา กิจขันธ์<sup>70</sup> ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอก และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ข้อมูลประกอบด้วยแบบทดสอบคุณธรรมแห่งพลเมืองดี แบบสอบถามความเชื่อ ภายใน - ภายนอกตน แบบสอบถามความมีวินัยแห่งตน ผลการศึกษาพบว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองดีและความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์เป็น เส้นตรงใน ทางบวกกับความมีวินัยแห่งตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิวัฒน์ อัสวานิชย์<sup>71</sup> ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับ ความซื่อสัตย์ของเด็กไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษา ปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 856 คน กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้เป็นนักเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย แบบ ทดสอบความซื่อสัตย์ แบบทดสอบวินัยในตนเอง ผลการศึกษาพบว่า

1. วินัยในตนเองและความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เด็กที่มีระดับชั้น เรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน แต่มี ความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เด็กเพศหญิงมีวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เด็กที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

<sup>70</sup> กรุณา กิจขันธ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่อ อำนาจภายใน - ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี" หน้า 77-79.

<sup>71</sup> วิวัฒน์ อัสวานิชย์, "ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความ ซื่อสัตย์ของเด็กไทย" หน้า 53-56.

5. เด็กที่อยู่ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีวินัยในตนเองและความ  
ซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

6. เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีวินัยในตนเองและความ  
ซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05

7. เด็กที่อยู่ในต่างจังหวัดมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่อยู่ในกรุงเทพ  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

วิวาห์วัน มูลสถาน<sup>72</sup> ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู  
และความมีวินัยในตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา  
ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 443 คน เครื่องมือที่ใช้  
ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบ  
สอบถามความมีวินัยในตนเอง ผลการศึกษาพบว่า

1. วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับจำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด  
สถานภาพสมรสของพ่อแม่ ระดับการศึกษาของพ่อแม่ และอาชีพของพ่อแม่อย่าง  
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. วินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบ  
ประชาธิปไตย อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .001

3. วินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด  
กวดขัน และการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแลปล่อยปละละเลยส่งผล  
ต่อการพยากรณ์ ความมีวินัยในตนเองในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

<sup>72</sup>วิวาห์วัน มูลสถาน, "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู  
และความมีวินัยในตนเอง", หน้า 61-63.

ชวลี นาคทัต<sup>73</sup> ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยแห่งตน กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความมีวินัยแห่งตนของนักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุพดี เตชะอังสุ<sup>74</sup> ได้ทดลองเปิดหนังสือเล่มเป็นสื่อกลางเพื่อพัฒนา จริยธรรมด้านวินัยแห่งตน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกลุ่มทดลองได้รับความรู้ด้วยการเปิดหนังสือเล่ม กลุ่มควบคุมที่ได้มีความรู้เป็นข้อเสนอสั้นๆ ใช้เวลาทดลองจำนวน 5 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีวินัยแห่งตนสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความมีวินัยแห่งตนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

มานิตย์ แก้วปู่<sup>75</sup> ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนในเขตการศึกษา 1 เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในด้านความมีวินัยในตนเอง พบว่า

<sup>73</sup>ชวลี นาคทัต, "อิทธิพลของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศีลธรรม", หน้า 40-44

<sup>74</sup>ยุพดี เตชะอังสุ, "การทดลองเปิดหนังสือเล่มเป็นสื่อกลางเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านวินัยแห่งตน", หน้า 42.

<sup>75</sup>มานิตย์ แก้วปู่, "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษา ในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในด้านความมีวินัยในตนเอง", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า ๖.

1. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในด้านความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในด้านความมีวินัยในตนเอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน<sup>76</sup> ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความมีวินัยในตนเองต่ำ โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526 จำนวน 20 คน สุ่มแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม แต่กลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หลังการทดลองให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มตอบแบบทดสอบวัดความมีวินัยในตนเองอีกครั้งหนึ่ง ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความมีวินัยในตนเองอีกครั้งหนึ่ง ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความมีวินัยในตนเองระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม จะมีความมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนารี เตชะโชควิวัฒน์<sup>77</sup> ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง และศึกษาเปรียบเทียบเห็นว่า

<sup>76</sup>สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน, "ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ" หน้า จ.

<sup>77</sup>สุนารี เตชะโชควิวัฒน์, "ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเอง" หน้า 63-65.

การอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นเรียน สถานภาพของนักเรียน และสภาพของครอบครัวที่แตกต่างกันของนักเรียนจะมีผลต่อวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยม 1-3 ทั้งนักเรียนประจำ และไป-กลับ ของโรงเรียนเบญจมินทร์คอลเลจ และโรงเรียน ปานะพันธุ์วิทยา ผลการศึกษาพบว่า

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนที่มีสถานภาพและสภาพทางครอบครัวแตกต่างกันมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความภาคภูมิใจในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน
8. นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองไม่แตกต่างกัน
9. นักเรียนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
10. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกันมีความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. นักเรียนที่มีสภาพแตกต่างกันได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12. นักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน ได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกัน

### 3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

#### งานวิจัยต่างประเทศ

วินัยที่ดีเป็นแนวทางของความสำเร็จในการทำงานตามจุดมุ่งหมาย ช่วยใหญ่บุคคลได้แสดงถึงศักยภาพในตัวเอง ถ้าปราศจากวินัยที่ดีบุคคลและกลุ่มจะไม่สามารถทำงานได้ดี เพราะหามุคชะไม่อาจจะทำงานใดคาดหวังความพยายาม ความร่วมมือและจุดมุ่งหมายร่วมกัน<sup>78</sup>

ไบรอนท์ (Bryant)<sup>79</sup> ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนที่มีความเชื่อต่างกัน โดยให้ครูบรรยายลักษณะของนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองกับนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตนเอง กลุ่มละ 20 คน ครูอธิบายว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเองจะมีวินัยตนเองมากกว่าปรกติดีกว่า มีผลสัมฤทธิ์และมีความอดทนมากกว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตัว

เมสเซอร์ (Messer)<sup>80</sup> ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ถึงการควบคุมตนเอง และคะแนนสัมฤทธิ์ผลกับเด็กอายุ 9 ปี 3 เดือน ซึ่งศึกษาใน

<sup>78)</sup> Ewing Lakin Phillip , Discipline, Achievement and Mental Health: A Teacher's Guild to Wholesome Action. New Jersey, Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc., 1960, p.p.2-3.

<sup>79</sup> Brenda Kay Bryant, Dissertation Abstracts International. 32(8), Feb , 1972, p.4854B.

<sup>80</sup> Stancoey B Messer, "The Relationship of Internal-External Control to Academic Performance", Child Development. 43(1972): 1456-1462.

ระดับ 4 จำนวน 78 คน เป็นฝาแฝดหญิงหนึ่ง หญิงครึ่งหนึ่ง ที่มีระดับสติปัญญา และ การรับรู้ไครครองพอกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ที่สำคัญคือ **The Intellectual Achievement Responsibility Questionnaire (IAR)** ผลของการวิจัยพบว่า เด็กหญิงสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงนั้น จะยอมรับว่า เขาเป็นผู้กำหนดตนเองในด้าน ความล้มเหลวในการศึกษา ส่วนเด็กชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงนั้น จะยอมรับว่า เขาเป็นผู้กำหนดตนเองในด้านความสำเร็จในการศึกษา เมสเสอร์ ได อธิบายว่า ผลที่ได้นี้ เนื่องมาจากขนบธรรมเนียมประเพณีที่ได้อำหนดรูปแบบการยอมรับทางสังคมที่แตกต่างกันไปในช่วงเวลา กล่าวคือ เด็กหญิงนั้นจะยอมรับข้อตำหนิ ด้านความล้มเหลวทางการศึกษา ขณะที่เด็กชายแสดงความแน่วแน่ในตนเอง หรืออาจจะ แสดงความเป็นชายมากเกินไป ในการแสดงออกถึงความสำเร็จในด้าน การเรียน ของตนและตำหนิผลที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำกว่า เธอจึงหลีกเลี่ยงจากสิ่งเหล่านี้ และไปมี ลักษณะที่พร้อมเสมอที่จะกล่าวว่า "มันเป็นความผิดของฉันทันทีทำอะไรไม่ได้" ส่วน เด็กชายนั้นจะมีบทบาทเพศชายที่ทำให้เขาพยายามเรียกร้องสิทธิ แสดงความสำเร็จ ในด้าน การเรียนของเขา คำอธิบายนี้ชี้ให้เห็นว่า สัมฤทธิ์ผลที่คั่นเป็นสาเหตุ ไม่ใช่ ผลของการที่เขารับรู้ถึงการควบคุมความมาจากแหล่งใด แต่ แมกกี และ แครนดอลล์ (McGhee and Crandall) ได้โต้แย้งว่า การรับรู้ถึงแหล่งควบคุมความหากที่ ช่วยกำหนดคะแนนสัมฤทธิ์ผลนั้น เป็นไปได ที่ความคิดเห็นทั้งสองนี้ถูกต้อง การรับรู้ถึง การควบคุมตนเองในด้าน การศึกษาเล่าเรียนนั้น นำไปสู่คะแนนสัมฤทธิ์ผลที่สูงขึ้น ขณะเดียวกัน เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ผลสูง หรือฉลาดก็สามารถพัฒนาตนเองใหม่การควบคุม ตนเองในด้าน การศึกษาเล่าเรียนได้ก็เช่น

#### งานวิจัยในประเทศ

ภัทธา นิคมานนท์<sup>81</sup> ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือ คีลหา ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

<sup>81</sup>ภัทธา นิคมานนท์, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือ คีลหา ความรู้สึกรับผิดชอบวินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน" หน้า 48-60.

โดยศึกษากับนักศึกษาครูประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2516 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการถือศีลหา แบบทดสอบวัดความรู้สึกผิดชอบ เปรียบเทียบวัดวินัยในตนเอง แบบทดสอบวัดความเกรงใจ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกผิดชอบ วินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่วรรณวิภา ทองงอก กล่าวไว้ว่า วินัยในตนเองเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จในการทำงานและการเรียนเนื่องจากมีความตั้งใจจริง มุ่งมั่น พยายามตนเอง

จากสถิติของศาลคดีเด็กและเยาวชน คมกริช วัฒนเสถียร<sup>82</sup> รายงานว่าไม่ว่าจะเป็นการลักขโมย ทำร้ายร่างกาย มักเป็นผู้ที่ไม่สนใจเรียน จะเห็นว่าพฤติกรรมที่ขาดความซื่อสัตย์ และวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กด้วย

วรรณวิภา ทองงอก<sup>83</sup> ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก ที่ทำการฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2516 จำนวน 310 คน ปรากฏว่า ทัศนคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์ต่ำแต่เป็นบวกกับวินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในการสอน แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ส่วนวินัยในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ในการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

<sup>82</sup> คมกริช วัฒนเสถียร, "ศาลคดีเด็กและเยาวชน" สืบค้นพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง 2509, หน้า 66.

<sup>83</sup> วรรณวิภา ทองงอก, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสอนของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก", หน้า 58.



สติ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัย  
ในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการสอนของนิสิตชายและนิสิตหญิงพบว่า แตกต่างกัน  
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นิสิตชายมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านิสิตหญิง  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่ผูกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่ออาชีพครู  
วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย  
สำคัญทางสถิติ

จากทฤษฎีและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง ดังกล่าวอาจ  
สรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเองเป็นจริยธรรมพื้นฐานที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้เยาวชน  
มีคุณสมบัติทางบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยที่ดีงามเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ทั้งยัง  
มีความสัมพันธ์อย่างมากกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วินัยในตนเองที่ต้นควรเป็นวินัยที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในคน  
(Internal Control) ของตนเองมากกว่าใช้การควบคุมจากภายนอก  
(External Control) เพราะการควบคุมวินัยจากภายนอกจะช่วยให้เกิดวินัย  
ในตนเองได้เพียงเล็กน้อย และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลให้เกิดวินัยในตนเองของ  
บุคคลอย่างหนึ่ง ก็คือ บิดา มารดา และสังคมที่คนอยู่ รวมทั้งการอบรมเลี้ยงดูและ  
วัฒนธรรมในสังคมนั้น ส่วนกลางปลูกฝังสร้างหรือส่งเสริมวินัยในตนเองให้เกิดขึ้น  
แก่เยาวชนนี้ด้วยกันหลายวิธี เริ่มจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่เพศประชา-  
ธิปไตย ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกันระหว่างพ่อแม่กับลูก การให้ความรักของพ่อแม่  
นอกจากนั้นสภาพแวดล้อมทางการศึกษาก็มีส่วนช่วยปลูกฝังหรือสร้างเสริมวินัยใน  
ตนเองให้แก่ผู้เรียนได้โดยการจัดวิธีการเรียนการสอนที่ช่วยสร้างเสริมวินัยใน  
ตนเอง เช่น จัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์เป็นต้น รวมถึงการให้เหตุผลและ  
การดูแลอย่างสม่ำเสมอ ให้ผู้เรียนอยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา เพราะการ  
ดูแลที่สม่ำเสมอ การฝึกวินัยในตนเองโดยให้เหตุผล และให้ความรัก เป็นวิธีการ  
ฝึกวินัยที่ได้ผลดีที่สุด